

تعیین تکلیف حدود ۱۱ هزار متقاضی مسکن ملی در خراسان شمالی
معاون مسکن و ساختمان اداره کل راه و شهرسازی خراسان شمالی از آغاز عملیات تخصیص پروژه‌های مسکن ملی به بیش از ۱۰ هزار و ۹۰۴ متقاضی واجد شرایط در استان خبر داد و گفت: این اقدام نشان‌دهنده شتاب‌گیری اجرای طرح ملی مسکن و تلاش برای پاسخ‌به‌نیاز اقشار کم‌درآمد است.
علی‌فخرانی روز سه‌شنبه در گفت‌وگو با ایرنا اظهار کرد: این تعداد شامل ۷ هزار و ۸۰۴ واحد در قالب انبوه‌سازی و ۳ هزار و ۱۰۰ واحد در قالب گروه

www.qudsonline.ir چهارشنبه ۲۹ مرداد ۱۴۰۴ ۲۶ صفر ۱۴۴۷ ۲۰ آگوست ۲۰۲۵ سال سی و هشتم ۱۰۷۲۲ شماره

۳

طاهره فجر داودلی|| امروزه یکی از شاخص‌های مهم در ارزیابی کیفیت زندگی شهری و مدیریت کلانشهرها، میزان دسترسی شهروندان و گردشگران به مراکز مهم فرهنگی، مذهبی و تاریخی از طریق حمل و نقل عمومی است، زیارتگاه‌ها و اماکن مذهبی همچون حرم مطهر رضوی در مشهد، مسجدالحرام در مکه و مسجدالنبی در مدینه نه تنها جایگاه دینی و معنوی دارند؛ بلکه سالانه میلیون‌ها زائر را از نقاط مختلف جهان به خود جذب می‌کنند. به همین دلیل، تسهیل تردد و طراحی شبکه‌های حمل و نقل کارآمد، به‌عنوان بخشی از مدیریت زیارت مطرح می‌شود.

در مقابل، مراکز شاخص گردشگری در جهان همچون برج ایفل در پاریس، یا موزه لوور و واتیکان رم نیز با حجم بالایی از بازدیدکنندگان مواجه هستند. از این منظر، مقایسه میان راه‌های دسترسی به حرم مطهر رضوی و دیگر اماکن زیارتی با مراکز گردشگری بین‌المللی، نه تنها ابعاد کالبدی و حمل و نقلی شهرها را روشن می‌کند؛ بلکه نشان می‌دهد تا رسیدن به نقطه مطلوب چه میزان فاصله داریم.

■ **حمل و نقل عمومی، ستون اصلی مدیریت گردشگری و زیارت**
در همین راستا، رئیس کمیسیون گردشگری و صنایع دستی اتاق بازرگانی خراسان رضوی می‌گوید: مکه و مدینه از جمله شهرهای مقصد گردشگری و زیارت هستند که ایام پیک خاص دارند و تردد وسایل در بازه زمانی حج محدود و برای بقیه سال آزاد می‌شود؛ اما آنچه بسیار اهمیت دارد، این است که مشاهده می‌شود تا رینگ حرم‌های مقدس و زیارت‌گاه‌های اصلی تردد خودرو را ندارند. در این شهرها شبکه حمل و نقل بسیار قدرتمند ریلی مثل مترو و منوریل فعال است و در فاصله این ایستگاه‌ها برای کسانی که نیاز به کمک و همراهی دارند، با استفاده از نقاله‌ها و پله‌های برقی تسهیل‌گری انجام و برای سایر زائران مسیرهای پیاده‌راه، پله‌های کم‌ارتفاع یا شیب‌های زیر ۲ درصد اجرا شده است.

مزگان ثابت‌تیموری ادامه می‌دهد: مسیرهای دسترسی برای شبکه ریلی کم‌سرعت را در این شهرها شاهدیم که تراموا یکی از مهم‌ترین آن‌هاست. در شهر رم اطراف واتیکان از تراموا برای جابه‌جایی مسافران استفاده می‌شود و معمولاً به صورت ایستگاه‌های اصلی یا پایانه اصلی در فاصله‌ای مشخص برای گردشگران و زائران قابل دسترسی است؛ اما به گونه‌ای این فاصله رعایت شده که از لحاظ امنیتی، مخاطرات و مسائل پدافندی غیرعامل حداقل خطر و مشکل ایجاد شود و گزینه اصلی برای این شهرهای کلیدی، استفاده از شبکه حمل و نقل ریلی کم‌سرعت، کم‌صدا و کم‌مخاطره با فاصله‌های بسیار نزدیک برای تردد گردشگران است.

وی می‌افزاید: در مجموعه شهرهای اروپایی که مقصد گردشگری است، به هیچ عنوان حمل و نقل شخصی نمی‌بینید و حمل و نقل خودروهای سبک درون شهری تا حرم مشخصی اتفاق می‌افتد. در شهر پاریس و محیط اطراف کلیسای اصلی نیز همین ویژگی حاکم است و تا محدوده‌ای از شبکه حمل و نقل سنگین مثل اتوبوس، مترو و تراموا استفاده می‌شود و استفاده از تاکسی‌های سبک به عنوان حمل و نقل عمومی تا محدوده دسترسی ورودی‌های اصلی مجاز است که در ایام پیک این وضعیت محدود می‌شود. با توجه به اینکه پیاده‌راه‌های جذاب و دارای امکانات و دسترسی‌پذیری قابل توجه برای گردشگران و زائران در این شهرها ایجاد شده، گردشگران با آسایش خاطر و سرعت ایمن برای پیاده‌روی، مسیر خود را انتخاب می‌کنند و ازدحام خودروها در اطراف مکان‌های مقدس و جاذبه‌های اصلی به کمترین میزان رسیده تا علاوه بر جلوگیری از آلودگی‌های زیستی صوتی و گازه‌ای سوخت‌های فسیلی، امکان بهره‌برداری تمام‌اشار از امکانات مقدور باشد.

■ **از دحام خودرو، نقطه کور تردد در اطراف حرم مطهر رضوی**
رئیس کمیسیون گردشگری و صنایع دستی اتاق بازرگانی خراسان رضوی درباره امکانات برای گروه‌های کم‌توان عنوان می‌کند: در بسیاری از شهرهای اروپایی یا مکان‌های گردشگری مهم، دسترسی به صورت دوچرخه یا سه‌چرخه‌های خاص و همین‌طور وسایل نقلیه برقی یا هیبریدی و کم‌صدا با کمترین میزان آلودگی برای افراد به ویژه سالمندان و کسانی که به حمایت و همراهی نیاز دارند، دیده شده تا اگر آن‌ها امکان پیاده‌روی طولانی مدت را ندارند، از این امکانات استفاده کنند. هر چند در حرم مطهر رضوی هم این ویژگی‌ها به گونه‌ای وجود دارد و آن‌ها استفاده می‌شود؛ اما آنچه در اطراف حرم مطهر اتفاق می‌افتد، ازدحام بسیار زیاد در شبکه حمل و نقل عمومی و شخصی است که در این زمینه اتوبوس‌های خط‌های

ساخت است. در مجموع عملیات اجرایی ۱۲ هزار و ۱۶۹ واحد مسکونی در استان آغاز شده و بخشی از متقاضیان همچنان در انتظار تعیین پروژه و شروع عملیات ساخت هستند.
وی یادآور شد: از مجموع ۷۴ هزار و ۵۲۰ متقاضی ثبت‌نامی، ۵۷ هزار و ۴۳۳ نفر پس از پالایش نهایی، واجد شرایط شناخته شده‌اند. تاکنون برای ۲۰ هزار و ۹۵۲ نفر افتتاح حساب بانکی صورت گرفته و ۱۱ هزار و ۷۷۱ نفر نیز آورده اولیه خود را واریز کرده‌اند.

طرح تفصیلی طیس پس از ۱۰ سال انتظار تصویب شد
استاندار خراسان جنوبی گفت: تصویب طرح تفصیلی طیس پس از ۱۰ سال، یک دستاورد مهم برای این شهر است که می‌تواند به عنوان مبنای توسعه شهری زیرساخت‌های لازم را فراهم کند.
سیدمحمد رضا هاشمی روز سه‌شنبه در کمیسیون ماده ۵ استان اظهار کرد: موضوع بازنگری و تصویب طرح جامع برخی شهرها از جمله بیرجند، قاین و... در دست پیگیری است و تلاش می‌کنیم هر چه زودتر به نتیجه برسد.

۱۰۷۲۲ شماره

۳

مرور تجربه‌های جهانی حمل و نقل عمومی در اماکن مذهبی و تاریخی که تردد خودروه‌های شخصی را از حریم مکان‌های مهم حذف کرده‌اند

حذف تردد خودرو شخصی؛ ضرورتی معطل زیرساخت‌ها

کشیده شده، طراحی به گونه‌ای است که لرزه‌های تردد این خطوط به بنا آسیب نزنند.

وی درباره راهکار رفع مشکل تردد خودروها تا نزدیکی حرم مطهر رضوی عنوان می‌کند: راهکار معلوم است؛ اما جسارت اجرا می‌خواهد و باید یک روز تمام عوامل تأثیرگذار در تصمیم‌گیری این حوزه تصمیم‌گیرند که خودرو شخصی تا نزدیکی حرم مطهر رضوی نرود و این اراده باید در تصمیم‌گیران و تصمیم‌سازان این مسیر باشد و فقط یک حوزه یا یک فرد نمی‌تواند برای این موضوع تصمیم بگیرد. تجربه جهانی می‌گوید حتی برای حفظ حرمت و حیثیت حرم مطهر رضوی هم شده، باید یک روز تصمیم بگیریم حداقل خودرو شخصی در اطراف حرم مطهر تردد نکند.

■ **حذف خودرو شخصی بدون قطار شهری و پارکینگ ممکن نیست**
عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد مشهد با اشاره به اجرای پروژه شارستان در اطراف حرم مطهر رضوی توضیح می‌دهد: طرح اولیه شارستان در دهه ۷۰ به نوعی با همین استدلال انجام شد که ترافیک ورودی از بافت پیرامون حرم مطهر برداشته شود و خودروها تا لفاف شارستان امکان نزدیک شدن به حرم مطهر را داشته باشند؛ اما هنوز یک بخش آن تکمیل نشده تا این امکان را به مدیریت شهری بدهد که ترافیک را از ریزگرد حرم مطهر بردارند. با توجه به حجم مراجعات به حرم مطهر رضوی برای زیارت، اگر قرار باشد تصمیم نهایی برای حذف خودرو شخصی گرفته شود، باید در یک بازه زمانی و مرحله به مرحله و با در نظر گرفتن پارکینگ‌های مختلف صورت بگیرد که تکمیل شدن حمل و نقل عمومی به خصوص قطار شهری از الزامات حذف خودرو در اطراف حرم مطهر رضوی است.

■ **سخن آخر...**
اگرچه تجربه جهانی نشان می‌دهد حذف خودروهای شخصی از اطراف اماکن مذهبی و تاریخی تنها راهکار پایدار برای مدیریت زیارت است؛ اما در مشهد مواجع جدی وجود دارد؛ نبود پارکینگ‌های کافی در اطراف حرم مترو، کمبود واگن‌های قطار شهری و محدودیت ظرفیت حمل و نقل عمومی موجب شده با اصلی همچنان بردوش خودروهای شخصی بیفتد. بنابراین تا زمانی که زیرساخت‌های پایهای از جمله توسعه قطار شهری، افزایش تعداد واگن‌ها، ایجاد پارکینگ‌های پیرامونی و اتصال آن‌ها به شبکه حمل و نقل عمومی تکمیل نشود، تصمیم برای حذف خودرو از اطراف حرم مطهر رضوی با چالش‌های اجرایی و نارضایتی عمومی همراه خواهد بود. راه رسیدن به الگوی مطلوب جهانی، جسارت تصمیم‌گیری در کنار تکمیل زیرساخت‌هاست.

لوله بازکنی مشهدالرضا وصل اگو تشخیص تریک‌دیگی و نم زدگی با دستگاه ترمیم کف سرویس با مصالح پیروزی، معلم، هفت تیر وکیل آباد ۳۸۷۶۴۴۷ سجاد ۳۸۷۶۴۴۶۸ فردوسی، کوهسنگی هاشمیه ۳۸۸۲۵۴۴۴ مطهری، عبادی ۳۷۲۸۵۶۷۰	درهای اتوماتیک میلاد در مجری کلیه سیستم های درب اتومات شیشه ای، چکی، ریلی، کرکره ای، راهبند ۰۹۱۵۱۱۱۵۴۹۳ ۳۸۶۹۶۸۶۸	لوله بازکنی امداد خودروی یکد کش و چرخگیر هیدرولیک سراسر مشهد ۰۹۱۵۴۱۲۲۹۳۰-۰۹۳۰۵۰۰۴۸۱۸	لوله بازکنی رفع خرابی بدون خرابی استخر، پشت بام توالت حمام آشپزخانه ضمانت نامه کتبی ۰۹۱۵۴۴۱۴۱۲۲۷	کرایه خودرو کرایه اتومبیل علیرضا شاهزادگان خودرو با راننده و بدون راننده ایرانی و خارجی (رهنورد) ۰۹۱۵۱